

Paşalar, paşazadeleri!

Yazan: M. TURHAN

Şimdi ne Salih Paşanın ismini iştirmek ne de methiye dinlemek istiyordu

- 23 -

Atif Bey, bu sıkıntılı düşünce için de çırpınırken mutasarrıf Bey, mütemadiyen hulus çakıyordu:

— Cidden bahçıvan, mes'udum, ne'e içindeyim! Salih Paşa Hazretleri gibi muhterem bir vezirimizin amcazadelerine teşerrüf etmek, talihimin en büyük lütfüdür. Paşa Hazretlerine de teşrifinizi şifreli telgrafla müjdelerken bahtiyarlığımı biletraf arzettim. Sizi görmekte kendilerini görmüş ve sizin yüzünüzü öperken kendi eteklerini öpmüş gibi şerefler oldumuzu izaha çalıştım!

Atif Bey, yengesinin muğber ve haşin hayalini gözlerinden silmeğe çalışarak kekeleyordu:

— Aman efendim, mahcup ediyorsunuz, benâzetinde söz söylemek kudretini bırakmıyorsunuz. Şu muarefe'nin bütün şerefi kuluza aittir, teşerrüf eden benim, müftechir olan benim, minnettar olan da benim. Çünkü efendimizin şahsında en değerli ricalizimden birini tanımış oluyorum.

Mutasarrıf Bey, kuvvetli bir kaç «estafurullah» dan sonra olanca belâğıt Salih Paşa'nın meziyetlerini sayıyor, vakî ve gayrivakî icraatını sıralıyordu. Kendisinin en büyük emeli - işte itiraf ediyordu - bu kudretli vezirin maiyetinde çalışmaktır. Çünkü onun her emrinde bir hikmeti hükümet müdemeçti, her hareketinde bir idare dersi mevcuttu. Onun yarım bakışından bile feyzalınırdı, nimetlere erilirdi!

Atif Bey, kendi mülâhazalarını darımadığı eden bu dalkavuk ağzına bir yumruk vurmadağı için adeta muztarıptı. Amcası oğlunun ayaklarını yalamak için yüzlerce kilometre uzaktan uzanan bu arsız dil, pis pislik çalan bir yılan yavrusu gibi sinirine dokunuyordu.

Yengesinin hayali zihnine yapışmamış olsa belki böyle sinirlenmiyecekti. Amcası oğlunun bir mutasarrıf ağzına bu kadar metholunmasından belki zevkalanacaktı. Fakat imdi, ne Salih Paşanın ismini iştirmek, ne methiye dinlemek istiyordu.

Beritafta, haremede işe, bambaşka bir âlem vardı. Salih Paşanın gelinini ağırlamak ve eğlendirmek için her şey yapılıyordu. Bol yemek gibi bol ahenk te vardı. Gelin hanımın teşrifini, harem dairesinin düşünce evine çevirmişti. Memur, eşraf ve tüccar aileleri, en süslü tuvaletlerle fevç fevç eve döklüyorlardı. Fahire Hanım, hakiki bir gelin gibi, en baş köşeye oturulmuş, canlı bir mihrap gibi ziyaretçilere seddeğah yapılmıştı.

Küçük memur ve sermayesiz tüccar aileleri bu dilruba mihrabın saçağını öpüyorlar, yükkeseç mevkî sahibi erkeklerin hanımları ve kızları, mihraba hayret ve hürmetle selâmlıyorlardı. Fahire'nin hizmetçisi, mahir ve seri bir isticvap neticesinde onun zıfatı gececisi koca evinden kaçtığı hikâyeye ve bu hikâyeye ağzından ağza derhal yayıldığı için bütün ziyaretçilerin tecessüs hürsü on kat ziyadeleşmişti. İlk gelenler, kendilerinin sonrakilere fırsat bulup fısıldıyorlardı.

— Kız kadın!

— Kocalı dul!
— Kaçak gelin!

Fahire, kendisine izafe olunan sıfatlardan bihaber, dalga dalga gurur ve inirah içinde manzaraya bakıyordu. Önünde işilen her baş, eteğine sonulan her selâm, onun muhayyalesinde zerrin bir ufuk açıyordu. Misafir bulunduğu bir evde gördüğü bu derin hürmetten, «Valiçe» olarak yayıyacağı memlekette mazhar olacağı ihtarlarını istidilâ ederek bilâhita-yır gurura kapılıyordu. Her selâmı, hafif bir baş işaretile zarifane iade ederken, eteğini öpen dudaklara minimini bir tebessüm dağıtırken hep «Valiçe»lik zevkini tahayyül ediyordu. Orada da böyle fevç fevç misafirler kabul edecek, böyle zengin sofralar kurducak, böyle sazlar çalacaktır.

Arasira; ismini taşıyıp ta cismini uzak mesafelerin maverasında yüzüstü bırakıvermiş olduğu, hasta kocası gözünün önüne geliyordu. O vakit, ne'sesi birdenbire kırılıyor, güzel yüzüne hüznü buluyordu. Onun nighânı, kırılmaz bir zincir gibi, bütün ömürüne boyunca taşıyacak mıydı? Okşamadan, «sevgi» nin sırrını ve sîhrini sürekli derâğuşlar arasında kanakana tatmadan böyle kocalı dul halinde yayıyacak mıydı?

Yerli sazeler Harput ağzile koşmalar okurken içindeli hüznü dâbârlaşıyordu. Bu halk şarkılarında, İstanbul'un ağır ve san'atî bes-telerini adlandıran garip bir fûsun vardı. Sözler, çocukça idî, fakat gene çocuklara kadar cazipti. Her koşma, ana ardından ağlayan bir yavru gibi insana elem veriyordu.

Bu saf nâgmeler, bazan coşkun bir aşk iniltisine münkalip oluyordu. O zaman, güzel ve pürheyecan hanen-delerin ağzından, sık ormanları adım adım dolayarak hürs ile, iştiağ ile, ız-tırap ile eşini çağırarak bir geyik melâ-li canlanıyordu.

Bir aralık hanenelerden biri şöyle bir güfte okudu:

Ay doğar Giresun'dan
Bululur arasından!
Kız memen görünüyor
Düğmeler arasından!

Kim bilir hangi cahil ve meç-hul âşıkın saz tellerine işlediği bu masmus tasvir, Fahire'nin düşüncesini başka bir mecraya sürükledi. Kocasını unuttu, yol arkadaşları Atif Bey hatırladı. Şimdi; çapkin bakışlı, çapkin gülüşlü ve çapkin yürüyüşlü delikan-lının kamaradaki vaziyetini düşünüy-ordu. Acaba Atif, o küstah vaziyette bu meçhul halk şairi gibi heyecanlan-mış mıydı ve gene bu şaf âşık gibi o-nun da yüreğine - önündeki bilür manzara dolayısıyla - hasretli iştihalar bulmuş muydı?

Fahire, bütün bir geceyi işte bu zıt duygular ve düşünceler içinde geçirdi. Gördüğü hürmetlerden, ıkrımlar-dan neş'elendi, kocasını hatırlayarak sıkıldı, Atif'i düşünerek üzüldü; ge-ce yarısından sonra yatağa girerken sürekli bir güçreşen çıkmış gibi yor-gundu.

— Mabadi var -

Şehir ve memleket haberleri

Agopyan faciası Felâketzedelere ilâç verilmemiş!

Terkos Direktörü, hiç bir şey olmasın gibi kendi bildiğini okuyor

Galata'da Agopyan hanındaki yangın faciasına ait tahkikat kılma ve evrakı Beşinci müstektikliğe tevdi edilmiştir. Müstetik, hâdisede görülen ihmal ve teseyyüpten dolayı tahkikatı derinleştirirken Belediye de sorğuya çekecektir. Müstetik, bugün isticvaplara baş-lyacaktır. Persembepazarı'nda da bir çok mevadi müstale depoları olduğu anlaşılmıştır. Belediyece, bunlar hak-kında da bir karar verilecektir.

Senjorj hastanesini iham

Agopyan hanı yangını esnasında te-sadifen yazıhanede bulunmadığı için kurtulan İsmail Ziya Bey demişti ki: — Bir kardeşim, bir kâtibim, bir dostum, yazıhanede müthiş faciaya kurban gitti. Zavallı Ayşe de hastane-de ölüme peçesleyor. Vak'a mahal-line İtfaiye vaktinde yetişmiş olmasına rağmen vesaitin noksanlığı hasebile felâkete mâni olamadı. Gaz maskesi yok; merdiven kusa ve bozuk, halat noksandı. Haykırı, haykırı can ve renlerin imdadına yetişmek için ha-yatlarını tehlikeye atan İtfaiye ve polis memurlarının cansiparane fedakâr-lıklarına benim gibi orada bulunan binlerce halk şahit oldum.

Mehmet'iğin atesten, zehirli gaz-lerden canı bahasına kurtardığı bazı zavallılar Senjorj hastanesine nakle-dildiler. İşin en feci, Senjorj'da onlara bir damla ilâcın çok görülmesidir. Biçareler hastanenin bodrum katına üst üste denek bir vaziyette atılmış-tır. Dünyanın hiç bir tarafında bu ka-dar hissiyette tesadüf edilir mi, bilmi-yorum. İsmi hastane, sıhhat ve insa-niyet müessesesi. Ne âlakadar oldular, ne de bir damla oksijen verdiler.

Mütekaat miralay Rasim Bey, has-taneyeye kadar sağ ve salim getiriliyor ve hasta ifadesi alınıyor ve sonra bay-gınlık geliyor ve ölüyor. Bir damla ilâç, bir parça himmet acaba bu biçareyi kurtaramaz mıdır?

Senjorj'da doktor yok

İsmail Ziya Beyin bu ithamâtı üle-rine dün Senjorj hastanesini telefonla aradık, ne sertabip, ne de nöbetçi dok-toru bulamadık. Telefonda karşımıza çıkan kapıcı, «doktor yok» diye huşu-netle telefonu kapadı.

Terkos direktörü hâlâ bildiğini okuyor

Bütün diğer yangınlarda olduğu gibi Agopyan hanı yangınında da su bulun-durmayan Terkos şirketinin feshi veya tesisatının satın alınması ehemmiyette mevzu bahsedildiği ve Sıhhiye Vekîli Beyin terkos suyunun kabul şürp ol-madığını söylediği malumdur.

Şirket Müdürü M. Kastelne, hiç bir şey yokmuş gibi soğuk kanlılıkla şöyle diyor: — Sıhhiye Vekâletinin yaptırması ol-duğu tahli netayicinin ne olduğunu bil-meyiz. Yalnız gerek hükümet tarafın-dan müntahap bakteriyologumuz ve gerek şehirden en mühim bakteriyolo-jişah tahliattan suyun mükemmen kabil şürp olduğu anlaşılıyor.

Hükümet tarafından intihap edilen bakteriyologumuz Sadî Bey tarafından da haftada üç defa remen tahli nû-muneleri makâmı adına gönderiliyor. Terkos suyu eill senedenberi içil-mektedir. Şu âne kadar terkos suyun-dan mütevellit bir sarî hastalık zuhur etmemiştir.

Sıhhat Vekâleti, suyun kabul şürp olmadığını tesbit ediyor. Koskoca yan-gınlarda su bulunamıyor; şirket direk-törü, hâlâ eski teranede. Buna denek söz bulamıyoruz.

— 20 —

Bazı kimseler vardır ki, sözleri pa-ra hükümdüder; bazıları da vardır ki, paraları sözden ibaretir.

Efsanelerden bir hakikat çıkarmak nasıl bir marifet ise, hakikati efsane yapabilmek te ayrıca bir marifettir.

Asıl vakur eskilikleri, bayağı ve müptezel yeniliklere tercih ederim.

Eğer insanlar arasında ağızlarının yanmasından zevk duymasalar, acı biherin ekilip biçilmesinde ne manâ kalırdı?

Şarlatanların başlıca vasıflarından biri de şudur ki, kendi marifetlerin-den ziyade başkalarının meziyetleriyle öğünürler.

AGAH İZZET

sokak, sokak dolaşarak mangal satmağa başlamışlardır.

Anadolu'da kuş

Anadolu'dan alınan haberler, hemen her tarafta şiddetli bir soğuk hüküm sürdüğünü göstermektedir. İzmir etra-fındaki dağlara kar düşmüştür. Manisa'da da kar yağmış, etraf tama-men beyazlanmıştır.

Mendres nehri, yağmurlardan tasnis, Aydın ovası, Söke ve havalsi su altına kalımlardır.

C. H. F. dün de toplandı Vilâyet kongresi

Dünkü içtimada firkanın Vilâyet bütçesi 100 bin lira olarak kabul edilmiştir

C. H. F. İstanbul Vilâyeti kongresinin ikinci içtiması dün akşam İstanbul'da saat ikiden beş buçuk kadar üç buçuk saat devam etmiş ve yalnız firkanın bütçesi hakkında müzakere cereyan etmiştir.

Kongre teşkilâtı islah heyeti azasın-dan Tekirdağ meb'usu Cemil Beyin ri-yasetinde toplanmış ve zabtı sabık o-kunarak kabul olmuştur.

Müteakiben bütçe encümeninin ih-zar ettiği senelik bütçe projesi okun-muş ve madde madde müzakere olun-muştur. Bütçenin nizamnameye temas eden maddeleri hariç olmak üzere büt-çenin mevadi kabul olmuştur. Bir ki-sim maddelerin nizamname tesbit e-dildikten sonra müzakere için gel-diğinden bu maddeler gelecek içtimada müzakere ve kabul edilecektir.

Bütçe bazı tadilattan sonra 100 bin lira raddesinde olarak kabul edilmiş-tir. Fakat diğer maddeler müzakere e-dildikten sonra bu yekün de değışe-cek.

Bütçe reyce konarak mütefikane kabul edilmiştir.

Teşkilât heyeti reisi Afyon meb'usu Ali Bey bütçe hakkında bazı teklifatta bulunmuş ve varidat hakkında büyük kongreye bildirilmek üzere bazı teklif-kat yapılmışsa bildirilmiştir. Bu teklif kabul edilmiştir. Bilâhare bunun için bir komisyon teşkil edilecek ve bir teklif yapılacaktır.

Kongre gelecek cuma günü saat 14 te tekrar toplanmak üzere içtimaya niha-yet vermiştir.

Gelecek içtimada nizamname encü-meninin ve lâhya encümeninin rapor-ları okunarak kabul edilecektir. Lâhya encümeninin bütün İstanbul'un ihtiyaç-larını kongrelerden gelen esaslara gö-re tesbit etmektedir.

Müteferrik

Mürettiler kongresi toplanmadı Mürettiler cemiyeti dün senelik kongresini aktececektir. Fakat ekseriyet hasıl olmadığı için yeni idare heyeti ikinci defa olarak tehir edilmiştir.

Fakir çocuklara bakım cemiyetinde

Sultanahmet Fakir çocuklara bakım cemiyeti kongresini dün Divanyolu'daki merkez binasında toplanmış ise ekseriyet hasıl olmadığı için içtima talik edilmiştir.

İzmir'de fakir halka kömür İzmir Belediyesi, kömüröçülerin ihtikârına mâni olmak için, fakir halka ucuz kö-mür satısına başlamıştır. İzmir Hilâallah -meri de, fakirlere meccanen 15 bin okka kömür tevdi etmektedir.

Maazıları kesilen kızlar Şimdiye kadar 20-25 yaşında 2000 kız taşfiyeye tabî tutularak eytam maazıları katedilmiştir.

İrtihal

«Tıp talebe yurdu idare doktorlarından Şehabettin B. müptelâ olduğu hastalaktan kurtulmayarak tedavi edilmekte olduğu Tıp Fakültesinde vefat etmiştir.

Cenazesi bugün yarında arkadaşları ve tıp talebesi tarafından fakülteden kaldı-rılıp arkası ebedi medfenine tevdi edilecektir.

Trabzon - İstanbul yolu Nafta Vekâletince evvelce hazırlanan yollar programında bir de Trabzon - İs-tanbul - Bursa yolu bulunmaktadı. Bu büyük yol, Karadeniz sahiline takip ede-cek. Yakında faaliyete geçilecektir.

Eczacılar içtima edemediler Etibba Odasına gönderilecek olan bir asıl ve bir yedek azanın intihabi için dün Da-rülfünun salonunda içtima edecek olan eczacılar içtimalarını gelecek haftaya tehir etmişlerdir.

Askeri liseler için muallim aranıyor Askeri liseler için tarih, coğrafya, hik-met, Kimya, Türkçe, edebiyat, Almanca, Fransızca ve İngilizce muallimleri alına-

— 21 —

«Cahil, tenbel, mağrur bir hayat ar-kadaşım var. Üç senedenberi evliyim. Kendisini yola getirmek için çok çalış-tım. Kâh sevdim, nasihat ettim, kâh gücendim, kâh darıldım, dar-gın durdum, hiç birisi fayda et-medî. Sevdim mi şımarı, kızdım mı, asi oldu. Hulâsa gecimnenin bir tür-lü imkânını bulamadım. Her rahatsız temin ettiğim halde gene memnun de-ğil. Küçük bir yavrumuz var. Şimdi ayrılmak istiyorum. Asıl müsteki ben ol-duğum halde, coçuğumuzun hatırı i-çin ayrılmayı aklıma bile getirmedim. Benim aile hakkındaki telâkkime, bir de onun düşüncesine bakınız. Böyle bir hayat arkadaşına karşı nasıl hareket edeyim?»

Geçimsizlik aileyi en sür'atle yıkan bir amildir. Yuva birbirini seven, bir-birini anlayan arkadaşların yuvası o-lursa şüphesiz geçimsizlik olmaz. Bir-birinden seviye ve ahlak itibarile ay-rı insanlar arasında geçimsizlik gayet tabiidir. Yalnız bu vaziyetlerde iki ta-raf ta fedakârlık yaparsa, yaşamak mümkün olur.

Kadın niçin ayrılmaya talip?.. Şüphesiz mes'ut olduğu bir yuvadan kimse ayrılmak istemez. Diyeceksi-niz ki mes'ut olmasınca sebep ne? Herkesin saadet telâkkisi başkadır. Kim bilir, belki rahat ve huzur onun saadetini temine kâfi değildir. Zaten eğer kadın da sizin gibi mes'ul va-ziyette olsa, geçimsizliğin bir çok se-bepleri kendi kendine zail olur.

Kadın kendini yuvada mes'ul ad-detmez. O yuvaya, sizin davetiniz ve sizin iradenize gelmiştir. Düne ka-dar istediğiniz zaman git demek hak-ka maliktiniz. O maistinden, rahan-tından, sadetinden sizi mes'ul tutar. Eğer sizinle müsavi vazife ve mes'uliyete sahip olsa, kolay kolay ayrılmayı düşünemez. coçunu ge-çindirmek sizin vazifenizdir. O yu-veda şerik değil misafirdir. Bu sebeple kadın rahatını bulama-deği gibi hemen ayrılmak ister.. Dünyanın her tarafında kadın erke-ken ziyade talaka taliptir. Çünkü mes'ul değildir.

— 22 —

Asıl vakur eskilikleri, bayağı ve müptezel yeniliklere tercih ederim.

Eğer insanlar arasında ağızlarının yanmasından zevk duymasalar, acı biherin ekilip biçilmesinde ne manâ kalırdı?

Şarlatanların başlıca vasıflarından biri de şudur ki, kendi marifetlerin-den ziyade başkalarının meziyetleriyle öğünürler.

AGAH İZZET

sokak, sokak dolaşarak mangal satmağa başlamışlardır.

Anadolu'da kuş

Anadolu'dan alınan haberler, hemen her tarafta şiddetli bir soğuk hüküm sürdüğünü göstermektedir. İzmir etra-fındaki dağlara kar düşmüştür. Manisa'da da kar yağmış, etraf tama-men beyazlanmıştır.

Mendres nehri, yağmurlardan tasnis, Aydın ovası, Söke ve havalsi su altına kalımlardır.

Balo mevsimi 100 paraya satılan balo biletleri

Bazı balalarda yapılan hileler tes-bit edildi, bunlar hakkında tahki-kat yapıyor

Evvelki gece kadınlar Esirgeme derneği tarafından Türkuvaz'da bir balo verilmiştir. Balo havanın soğuk olma-sına rağmen oldukça kalabalık olmuş ve bir çok zevat bulunmuştur. Dernek balo-lodan bin liraya yakın varidat temin etmiştir.

Aynı gece Maksim'de de hususî bir balo verilmiştir. Bu aylar tam balo mevsimi olduğu her perşembe akşamı muhtelif yerlerde iki üç balo verilmektedir. Mikarem de yaklaştığı için maskeli balolara da ha-zırıklar yapılmaktadır. Bu sene bir kaç büyük maskeli balo verilecektir.

Vilâyet balo için ancak hayır cemi-yetlerine müsaade verdiği bir mevsimde 5 den ziyade balo tertip olmaktadır.

Bazı cemiyetlerin hükümet vergi ve resimlerinden kaçınmak için hilelere tevessül ettikleri görülmüştür. Bu cümle-den olarak yüz paralık biletlerle gelin-diğine şahit olmuştur. Bazı cemiyet-ler bu biletleri yüz para veya on kuruş üzerinden damgalatılarak yüksek flat-larla sattırmaktadırlar. Bunun men'i i-çin teşebbüsatla bulunulmuştur. Vilâ-yet bu gibi ucuz biletleri tasdik etmiye-cek ve mühürlemeyecektir. Çünkü 100 paralık biletle hiç bir baloya gidilemeye-cağı aşkâr görülmektedir.

Bundan başka vilâyet balolarında pi-yango tertibi ile çiçek takarak para topla-mağa da menetmiş olduğu halde ekseri balalarda çiçek tevzi edilmek para topla-nmaktadır. Geçenlerde bir iki baloda bunun için zabıt tutulmuştur. Bu cemiyetler hak-kında takibata bulunulacaktır.

Mübadele velskân

Gayrimübadillerin Yunanistan'daki emlak kıymetleri

Gayrimübadillerimiz, Yunanistan'daki emlakine kıymet takdir edecek komis-yon, şubat zarında gidecekler ve azami 3 ay zarında işlerini bitireceklerdir. Ma-halinde, mülklerine kıymet konulması istiyen Gayrimübadiller, 10 şubata kadar takdiri kıymet komisyonuna müraacaatla tasarruf kağıtlarını ve mallarının bulun-dukları yerleri havi birer izahname vereceklerdir. Heyetlerin tarzi mesaisi hâkin'deki talimatname, Maliye Vekâletinden Fikret Nûhbet Beyin riyasetindeki takdiri kıymet komisyonuna tebliğ edilmiştir. He-yetler, ikmal mesal ettikten sonra Gayri-mübadillerle bonolar tevdi edilecek ve Ana-dolu'daki Yunan emlakî de müzayedeye çıkarılacaktır.

Adliyyede ve mahkemelerde

«Yarı» gazetesi aleyhindeki davaların rüyetine bugün izmit'te devam edilecektir.

Çocukların zehirliyen ana ve baba

Gezbe'de biri dört yaşında, diğeri 6 aylık iki coçunu zehirliyerek öldürmekle mazun Hasene H. la kocası Mustafa Ağırceza mahkemesine verilmişlerdir. Maktûllerden büyük coçunu zehirlenerek öldürüldüğü-ne dair Tıbbî adli raporu vardır.

Küçük coçunu da tesemmün ederek öldürdüğüne dair de fazla izahat almak için coç-uğu muayene eden doktor Cemil Beyce cepname gönderilmiştir.

«Yarı» gazetesi aleyhindeki davaların rüyetine bugün izmit'te devam edilecektir.

Köylüye dağıtılan kitaplar

Ziraat Bankası, köylüyü tenvir için açık lisanla yazılmış kitaplar bastırmıştır. İs-tanbul Ziraat Bankası bu kitapları köylere dağıtmıştır. Kitaplarda köylülere faydalı malumat verilmektedir. Kitapın içinde büyük harflerle su cümleler vardır: «Yi ekli-niz, çok çalışınız, malınızı temiz çıkarınız.»

— 23 —

Bir kaptan fırtınayı anlatıyor Dün Köstence'den İlimanımıza avdet eden 1500 tonluk Astır vapuru süvarisi M. Emeskolinos fırtınada başlarından geçeni şöyle anlatmıştır:

«Otuz küsur senedenberi kaptanım, bu kadar şiddetli fırtınaya ilk defa tesadüf ettim. Fırtınaya Ereğli önlerinde tutulduk. Dalgalar o kadar sert idi ki ikinci günün geminin dümeni zinciri kırıldı. Bir taraftan dümeni ile idare edenken diğer taraftan kopan zinciri bağlamağ üzere bir tayfa indirildi. Büyük bir dalga bu biçareyi alıp götürdü. Geminin yükü kereste idi. Her dakika kapaktan mak tehlikesi vardı. Bu sırada gemiyi baştan başa aşan deniz yüz ton kadar keresteyi alıp götürdü. Dalgalarla mü-cadele etmekten yemek yemeği bile unuttuk. El birliği ile mevcudiyetimizi ve gemimizi kurtardık. Yolda gemi görme-dik. Esasen görecek vaziyette de değildik. Diyebiliriz ki kurtuluşumuz bir mucizedir.»

Karaburun'da deniz üzerinde bir in-san nasır bulunmuştur. Bu ölüünün Astır Yunan vapurundan denize düşen tayfa olması muhtemeldir.

Mangal ve soba satışı revaçta

Bir kaç gündübenri soğukların artma-sı mangal ve soba satışına revaç vermiş-tir. Hatta bazı satıcılar seyyar bir hâlde

Siyasî icmal

Romanya - Lehistan ittifakı

1926 senesinde Lehistan ile Romanya as-keri bir ittifak akdetmişlerdi. Bu ittifak Sovyetler tarafından vukuu melhuz bir hücum ve taarruz karşı müstereken mü-dafada bulunmak için yapılmıştı. Sov-yetlerin Avrupa'daki başlıca hududu Romanya ile Lehistan'a mücavidir. Vâsi miykasta taarruz ve hareketi askeriye an-çak bu hudutlarda yapılabılır. Romanya ötedenberi küçük ittifak zümresine dahil yani Yugoslavya ve Çekoslovakya ile mütefik ise de bu ittifak yalnız Macarista-na karşıdır. Ne Yugoslavya, ne de Çe-koslovakya Sovyetler ile hembudut olma-dıklarıından ve aynı zamanda Rus milletine karşı eskidenberi teveccüh beslediklerin-den Romanya'yı Sovyetlere karşı müda-fa için bir taahhüt alına girmemişler-dir. Halbuki Romanya'nın en zayıf nok-tası Rusya'dan almış olduğu Besarappa'y-dır. Sovyet hükümet bu eski Rus eyaletinin Romanya'nın olduğunu tasdik etmemiş ve tasdik etmeyecektir. İşte Besarappa'ya karşı Sovyetler tarafından bir taarruz vukuu ihtimaline karşı bundan beş sene evvel Romanya Lehistan ile askeri ittifak akdetmiş, Filvaki Lehistan'ın Roman-ya'nın Rusya ile olan mes'elesi gibi Sov-yetler ile belli başlı bir ittifak mes'elesi yoktur. Fakat 1921 senesinde kızıl ordunun Lehistan üzerine icra eyleydiği taarruz Ma-reşal Pilsukî tarafından müzafferane pliskürtülmüş olmasına rağmen Leh'lerde Sovyetlere karşı büyük bir itimatısızlık uyandırılmıştır.

Nihai gayesi cihan ihtilâli olan Sovyet-lerin ilk fırsatta Lehistan'ı çözümlük Av-rupa'nın üzerine yürümeğe istiyecğini tahmin eden Leh siyasiler ve askerleri Sovyetlere karşı gayet uyankı bulunu-yorlar. Bir asır istiklallerini kaybeden ve Çarlığın müthiş istibdat ve kahrına ma-ruz kalan Leh'ler müdafaa vatan mes'e-lesinde tabii çok hissaslılardır. Bunun için Sovyetlerin taarruzuna karşı müdafaa ihtiyacında bulunan Romanya ile askeri it-tifak yapmışlardır. Bu ittifakın müddeti bu ayın sonunda bitiyor. Fakat son da-ki-kaya kadar teccid edilmemiş olması zi-yadesile nazari dikkati celbetmiştir. Bu hafta türlü türlü sayılar çıktı. Ezcümle Leh'ler tarafından ittifakın tevsi ve harp zamanında iki taraf ordularının Leh baş-komandanının emri altında olması talep edildiği şayi olmuştur. Sovyetlerin dahi Lehistan'a Romanya ile ittifakın teccid edilmemesini ve buna mukabil Rusya ile bir ademî teccüz müahedesi aktolunma-sını teklif eyleydiği rivayeti çıkmıştır. Av-rupa'nın ahvalinde mühim tebeddül olduğu bir zamanda Lehistan - Romanya ittifakının teccid edilmemesi mühim bir mes'ele olmuştur.

Fakat şimdi anlaşıldığına göre ittifak müahedesinin teccidi için Cenevre dği-mannı intizar edilmiştir. Avrupa İttihadı komitesi ve Cemiyeti Akvam meclisi içli-maları münasebetle Cenevre'ye gelen Leh-istan Hariciye Nazırı M. Zaleski ve Ro-manya Hariciye Nazırı M. Romanesku a-rasında ittifak müahedesi teccid edilmiş ve bir sureti Cemiyeti Akvama tesğil için ve-rilmiştir. Bu defaki ittifak gene beş sene müddetle aktolunmuş ise de feshedileceği takdirde inkızası tarhinden bir sene evvel haber verilmesi şart konulmuştur.

Küçük ittifak zümresinin Fransa ile sıkı münasebet ve askeri ittifakı olduğu bu zümreye dahil olmayan Lehistan dahi Fransa'nın askeri mütefikidir. Lehistan ile Romanya arasında ittifakı askeri teccid edilmiş olmakla Fransa'nın Merkezi ve Şerki Avrupa'daki vaziyeti eski şekline muhafaza etmiş oluyor.

Şimdiye kadar Leh - Roman cephesinin en zayıf noktası Karadeniz idi, Roman-lerin burada dört kruvazör ve bir hayli muharrip ve tahtelbahâiden mürekkep asrı bir donanma vücade getirmeğe ha-zırlandıkları Sovyet matbuatı haber ver-yordu. Fakat şurası muhakkaktır ki Ro-manya Köstence civarında dünyanın en mükemmel üssü birlerinden birini vü-cude getirdi. Askeri ittifakların devamı Avrupa'daki vaziyetin emniyetinden ve tabillikten çok uzak olduğunu gösteriyor.

MUHARREM FEYZİ

Yunan artisti

Mel. Zozo Dalmas çok alkışlanıyor

Şehrimizde iki Yunan operet kumpanyası var. Bunların biri Ek-ler sinemasında, diğeri de Fransız tiyat-ro-sunda oynuyor. Fransız tiyat-ro-sundaki operet heyet çok mu-vaffak olma-ktadı. Bu operetin Prima donnası Matmazel Zozo Dalmas sesinin güzelliği, tuva-letlerinin zarafeti ile nazari dikkati celbetmiştir.

Mel Zozo Dalmas Mel. Dalmas Lebledichorhor'u oynaması ve bazı parçalarını Türkçe okuyarak pek çok alkışlanmıştır.

Vilâyette

Vergilerde tetkikat yapan ecnebi mütehassıs

Bir müddettenberi İstanbul Defterdar-lığında vergiler üzerinde tetkikatta bulu-nan Müller isimindeki mütehassıs mesalis-i bitirmiş ve Maliyeye vereceği raporu hazırlamıştır.

Bahçıvanlık mektebi açılacak

Şehrimizde bir bahçıvanlık mektebi a-cmasına karar verilmiştir. Bu mektep için vilâyet bütçesine tahsisat konulmuş-tur. Mektep hazırlanan sonra açılacaktır.

CICI ANNE

